

Szlovén költők versei

Boris A. Novak

Vertikális ország

Itt nincsen hely: a mező a hegynek fel
terül el, lefele pedig meredek út vezet.
A patakok úgy ömlenek, mint a zápor. Az égnek
emelkedik minden hely. A geometria

egyedüli mértéke a magasság. Az emberek
nem a földön járnak, hanem a fal mentén.
Egymást a vállaikon hordják. Az egyedüli
szabadság a szabadesésben áll. Aki sétálni

megy, mászik: a kéményen a csillagokig
és a pincén át vissza a tudatalattijáig.
A szív, mely nem ismeri a szélességet, mélyen

magába mélyed. A torok pedig remegőn
kék és tiszta hangokat csalogat magából elő,
egy teljesen beláthatatlan távolságból...

Az egyedüli gazdagság

Ebben az országban az emberek a tájhoz
hasonlóak: szűkek és mélyek.
A hasadt dobok, a déli horizont
távol, a halál pedig mindig közel.

A föld apró rongyába vetnek horgonyt,
a szél minden lökését megérik.
Csak néha szakadnak el az alapoktól
s az éter villanását a hegyormok közt nézik.

A tenger és a királyi út közt letelepedve,
otthon maradnak. Ballra és jobbra
vállak hajolnak össze. Kertjük fölé

a csend és a hallgatás közé, ahová
pillantását veti a suttogás, mely ősi, csodás
duálisával szelidíti a szerelem közelségét.

A nyelven kívül itt minden csekély.
Ám megérte egy ily szép nyelvért.

Brane Mozetič

a kokain hosszú vonala Ljubljánában...

csendes csengettyű, s szánok száguldanak
a romokon keresztül, fekete szarvas húzza
a ködbe hatolva -- és mi van utána?
Ljubljana, pszichopatak mentsvára
nem tévesztheted el a térképen
egyik oldalt az osztrák váróterem
a másikon az olaszok öregek otthona
alatta pedig már csak a zárt osztályok
B oldal és akik hősnek vélik magukat
az autók semminek való ütközése
néhány ugródeszka ugrásra készen a mélységbe
gyerekek, akik esztelen ténferegnek az erdőkben
részegek nyakra-főre és ahol megáll
a vonat, amely a falak mögé hurcolja őket
minden nyitott, mint a legelő
a fehér, szlovén férfiaknak, asszonyostul
e város szemünk előtt táncol
ha be vagyunk löve kettesben botorkálunk benne
popperst lélegzünk és vigyorgunk
mert hogy fog mindez elfogyni
hogy elfedték a fehér köpenyek és
hagyták, hogy ez körbe-körbe járkáljon
hozzám hajolsz és így szölsz:
Én egy pszichopata vagyok

kelj fel, kelj fel, tovább kell menni
nézd ezeket a bábukat a kávézó előtt
és a piacon, mily színes a kínálat
pultjaik mögött ronda emberek dülöngélnek
és minden évben a folyóra eresztik
álmaikat, gyógyulásba vetett reményüket
hányás, a ház mögött hanyadék
teljesen zöld vagy, mint a sárkány a hídon
átölelsz, majd ellöpsz, mintha
fejvedben erők küszködnének egymással
megfékezhetetlenek, és a tudósra hallgatsz
agyad parancsnokára
ballonok, gépek, embertömegek hemzsegnének
mind a földbe gyökereznek téged
s azt se tudod, hogy fordulnál meg

[cím nélkül]

üres utak, az út mentén csak a hidak járnak
ház egy se, se tájék, se suttogó fenyves
hatalmas körgyűrű tekerődzik fölém
hogy felemeljen s darabokra tépjen

Piran

kezdetben
volt a szikla
s a szikla a parton volt
és a part volt a szikla
és a szikla kváderkövekkel volt beszőrva
s a legnagyobb szárazságból nőtt elő
kalapácsokkal és vésőkkel learatva
és a kövek káderkövek voltak
s a káderkövek pedig kövek
és a kövek daloltak az ütések alatt
és hangok voltak
és a hangok kövek voltak
és a távoli apák fiai voltak
és a fiak apák
és hallották a kövek dalolását
akik káderkövekké váltak
az énekeket hogyan gyakorolják
és a vizek fölött volt egy partfok
és a partfok alatt a víznyelte mélyföld
és a mélyföldet elárasztották a hullámok
és a hullámok süketek voltak a kváderkövek hangjára
és a partfok csúcsáról cipelték őket
és versbe faragták őket
és meghallotta ezt a mélyföld
és felette ezt egy angyal elcipelte
és a vers katedrális lett
és a katedrális vers

A fekete roghan

fehér kövek, fehér kövek beszélnek,
mi minden meg nem történt itt.

Aki elhaladsz mellette,
a történelmet suttogni, suttogni,
a történelmet hallod itt.

Itt fekszünk
elföldelve, elföldelve a szülőföldbe,
a szülőföldbe földelve.

A fekete Rogban
itt égünk, e fekete Rogban itt égünk,
fehér gyertyák Isten komorságában.

Tone Pavček

Származás

Az utca végén, egyből a kétség mögött
zölden növekszik a völgy,
és felette egy falucska.
Otthonnal.

A beton és üveg labirintusából
üres bölcső hangja és az eredet
gyökere hívogat minket
feléje.

A hajléktalan az ölére szalad,
az idő s a fa
az oltalma – az ember
fájdalma.

Ám benne ott a csend, a csend,
az elődök szinte ránk világítanak,
mint emlékek láthatatlan falán

a fehér nyulacskák.

Brane Mozetič

[cím nélkül]

Péntek az a nap, mikor a halálon gondolkodsz. És emiatt
ki kell menned, és elegend van minden fájdalomból,
gyötrelemből, ez a mazochizmus, a folytonos
fejfel a falnak az idegeidre megy. Fejbe vágva és részegen
egyik klubból a másikba vezetsz. Fogalmad sincs
róla, kinek is osztod a csókod. Az arcok
ködbe vésznek. Kedvedre lenne, hogy valakit
magaddal cipelj az otthonodba, de aztán megfélemledsz róla.
Rendőrok állítanak meg és figyelmeztetnek, hogy
részeg vagy és gyalog kell tovább menned.
Barátaid marhaságból a következő zugba
vonszolnak, ahol még jobban fejbe leszel kólintva
és már részeg vagy. Sötét van. A rolókat leengedték
és abban reménykedsz, bár sohase lenne reggel.

Lukács Zsolt fordításai

Domovina, domovina,
mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

mili moj slovenski kraj,

M. Kozár Mária: Hazám, hazám, édes szlovén otthonom (31x21 cm, filc, printer)